

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший заступник
Міністра оборони України
І.РУСНАК
“ 22 ” _____ 11 _____ 2018
року

(доручення першого заступника Міністра оборони
України від 22.11.2018 № 1773/у/163-2016)

Організаційно-методичні вказівки
щодо реалізації державної антикорупційної політики
в діяльності Міністерства оборони України
та Збройних Сил України в 2019 році

Корупція у сфері оборони є однією з актуальних загроз для національної безпеки України, проведенню оборонної реформи, розвитку євроатлантичних норм та демократичних перетворень українського суспільства. Вона знижує ефективність військової організації та боєздатність армії, відволікає ресурси або підвищує їх фактичну вартість, негативно впливає на морально-психологічний стан військовослужбовців, плямує імідж Збройних Сил України (далі – Збройних Сил).

Вжиття ефективних і дієвих заходів щодо активізації боротьби з корупцією, поліпшення стану військової дисципліни і правопорядку в Збройних Силах в умовах захисту держави від збройної агресії належить до основних пріоритетів, визначених Міністром оборони України.

Засади державної антикорупційної політики в діяльності Міністерства оборони України (далі – Міноборони) та Збройних Сил будуються з урахуванням:

високого рівня довіри суспільства до Збройних Сил, які входять до трійки найбільш поважних державних інституцій і майже не поступаються неурядовим організаціям, засобам масової інформації та релігійним установам;

існування умов для високого корупційного потенціалу сфери оборони, пов'язаного з управлінням значними державними ресурсами, підвищеним рівнем закритості.

Відповідно до Антикорупційної програми Міноборони на 2018-2020 роки (затверджена наказом Міноборони від 27 квітня 2018 року № 190), запобігання та протидія корупції в Міноборони та Збройних Силах передбачає реалізацію антикорупційних реформ, забезпечення прозорості та підзвітності, залучення громадянського суспільства до цих процесів, створення ефективних механізмів запобігання корупції, врегулювання конфлікту інтересів та забезпечення контролю за дотриманням правил щодо доброчесності особами, уповноваженими на виконання функцій держави, посилення ефективності управління фінансовими ресурсами, зменшення корупційних ризиків у сфері публічних закупівель шляхом забезпечення їх прозорості і конкурентності, посилення можливості для виявлення та кримінального переслідування корупційних діянь.

Антикорупційна політика Міноборони ґрунтується на засадах:

додержання вимог чинного законодавства та норм міжнародного права у сфері запобігання та протидії корупції;

забезпечення виконання рекомендацій Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Групи держав проти корупції (GRECO), Антикорупційної мережі Організації економічної співпраці та розвитку для Східної Європи та

Центральної Азії, міжнародної програми НАТО “Партнерство заради миру”, Програми НАТО з розбудови цілісності, прозорості, доброчесності та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних і безпекових інституцій (Програма ВІ);

реалізації заходів, визначених нормативно-правовими актами щодо засад державної антикорупційної політики в Україні;

формування нульової терпимості до будь-яких проявів корупції.

Крім того, загальна відомча антикорупційна політика Міноборони включає забезпечення виконання Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, Воєнної доктрини України, затвердженої Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555, Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженої Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92, Стратегічного оборонного бюлетеня України, введеного в дію Указом Президента України від 06 червня 2016 року № 240, Плану дій щодо впровадження оборонної реформи у 2016-2020 роках (дорожньої карти оборонної реформи), затвердженого Міністром оборони України 15 серпня 2016 року, Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 576-р., інших нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України у сфері протидії корупції.

Пріоритетними напрямками в реалізації державної антикорупційної політики в Міністерстві оборони та Збройних Силах в 2019 році вважати:

розвиток та підвищення ефективності системи роботи щодо запобігання корупції;

реалізацію напрямів і перспектив розвитку військової кадрової політики у Збройних Силах, підвищення стандартів доброчесності військовослужбовців та цивільного персоналу;

утворення у військових колективах обстановки нетерпимості до вчинення корупційних правопорушень, вжиття заходів щодо забезпечення незворотності покарання та притягнення відповідальності осіб, причетних до корупційних правопорушень;

усунення корупційних чинників та розвиток системи державних закупівель;

впровадження максимальної прозорості, ефективності та заощадливості у використанні ресурсів, розвитку системи внутрішнього, а також фінансового контролю;

забезпечення належних умов для повідомлень про факти порушень антикорупційного законодавства;

відкритість, прозорість та забезпечення моніторингу антикорупційної політики Міноборони, сприяння участі громадськості, міжнародних організацій в її реалізації.

1. В роботі щодо розвитку та підвищення ефективності системи роботи щодо запобігання корупції (відповідно до наказу Міноборони від 24.11.2015 № 646) передбачити виконання наступних завдань:

продовження позитивної практики визначення (призначення) в установчих наказах командирів (начальників):

уповноважених осіб з питань виконання антикорупційної програми – в командуваннях видів Збройних Сил, Тилу Збройних Сил, Озброєнні Збройних Сил, Головному управлінні оперативного забезпечення Збройних Сил, Головному квартирно-експлуатаційному управлінні Збройних Сил, Головному управлінні

майна та ресурсів, Центрі забезпечення службової діяльності Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил, військовій частині А0515, а також в державних підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства оборони;

уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції – в інших органах військового управління, військових частинах, закладах, установах та організаціях;

посилення спроможностей підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції в Міноборони та Збройних Силах шляхом уточнення їх статусу, засад організації, завдань та напрямів діяльності; розширення доступу до баз даних; поліпшення штатної та організаційної структури;

проведення аналізу стану запобігання і виявлення корупції, забезпечення належної організації та планування, ефективного проведення цієї роботи відповідно до завдань і заходів Антикорупційної програми Міністерства оборони України на 2018-2020 роки;

здійснення регулярної оцінки корупційних ризиків, розроблення та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і виявлення корупції, у тому числі підготовки та реалізації антикорупційних програм (своєчасного внесення змін до цих програм, щоквартальної звітності з їх виконання до ВПЗтаВК МОУ згідно з наказом Міноборони від 27.04.2018 № 190);

забезпечення проведення вищевказаними уповноваженими особами антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що видаються командирами, начальниками (постійно);

внесення для обговорення на засіданнях військових рад, нарадах керівного складу питань щодо стану роботи із запобігання корупції (не рідше одного разу на рік);

уточнення спланованих для виконання антикорупційних заходів після затвердження нової Антикорупційної стратегії України та державної програми з її реалізації;

здійснення заходів за Програмою НАТО з розбудови цілісності, прозорості, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків в роботі оборонних і безпекових інституцій (Програма Building Integrity), а також забезпечення реалізації рекомендацій НАТО за результатами Самооцінки складових сектору безпеки і оборони України на предмет виявлення корупційних ризиків;

виконання, в межах компетенції, заходів Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО;

аналіз ефективності роботи уповноважених осіб, командирів (начальників) щодо запобігання та виявлення корупції та його оприлюднення під час підведення підсумків стану військової та трудової дисципліни (щомісячно);

облік осіб, що скоїли корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення таких правопорушень;

налагодження взаємодії та обміну інформацією з питань протидії корупції з органами військових прокуратур, Національної поліції (їх територіальними підрозділами на місцях), іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції та Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України.

2. В роботі щодо реалізації напрямів і перспектив розвитку військової кадрової політики у Збройних Силах, підвищення стандартів доброчесності військовослужбовців та цивільного персоналу передбачати:

щорічне уточнення переліку посад державних службовців та військових посадових осіб, які працюють (проходять військову службу) у сферах, де існує

високий або підвищений ризик прояву корупції, та списку осіб, які обіймають ці посади;

забезпечення належного відбору та призначення добросовісних осіб, уповноважених на виконання функцій держави, на посади, пов'язані з високим або підвищеним корупційним ризиком;

виконання Плану заходів (дорожня карта) щодо зниження корупційних ризиків при формуванні та реалізації військової кадрової політики в Збройних Силах України у 2017-2020 роках (27.12.2016 затверджений Міністром оборони України);

уточнення та регулярну оцінку корупційних ризиків в окремих сферах кадрового менеджменту, проведення антикорупційних заходів щодо мінімізації можливостей для корупції під час призову (прийняття) на військову службу, прийому до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, розподіл випускників, отримання освіти та проходження служби за межами країни, проведення організаційно-штатних заходів, нагородження державними нагородами;

здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави. Узагальнення та письмове повідомлення до Відділу з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони інформації стосовно наявності реального або потенціального конфлікту інтересів, пов'язаних з ним заборон та обмежень встановлених Законом України "Про запобігання корупції" щодо осіб, які обіймають посади керівників: державних підприємств; квартирно-експлуатаційних управлінь та відділів; вищих військових навчальних закладів; військових комісаріатів (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки);

вивчення та роз'яснення особовому складу усіх категорій **Кодексу добросовісної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України** (15.03.2017 затвердженого Міністром оборони України, основного етичного документу з виховання добросовісності в Міноборони та Збройних Силах) (*розміщені на веб-порталі "Корупція в армії вбиває!"* (<https://defence-anticor.in.ua>));

не допущення призначення на посади осіб, спеціальна перевірка стосовно яких встановила недостовірність відомостей щодо наявності майна (майнових прав), зазначених у поданих ними за попередній рік деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та/або невідповідність вартості майна (майнових прав), вказаного (вказаних) в їх деклараціях, доходам, отриманим із законних джерел;

вживання заходів щодо стабілізації кадрів, зниження корупційних ризиків у роботі з персоналом, недопущення випадків перевищення строків тимчасового виконання обов'язків на вакантних посадах;

застосування мотиваційних чинників та заохочення до добросовісної служби (праці) військовослужбовців, державних службовців і працівників Збройних Сил;

реалізацію оновленого міжнародного Проекту щодо зниження ризиків корупції в системі дотримання добросовісності, державних закупівель та управління персоналом на 2019-2021 роки, співпрацю з цих питань з Центром зі зниження ризиків корупції в оборонному секторі (CIDS) Королівства Норвегії в рамках допомоги ЄС (SIGMA);

підвищення рівня добросовісності та вимог до науково-педагогічного персоналу, впровадження прозорості системи прийому на навчання, оцінки знань

шляхом внесення змін до наказу Міноборони від 10.04.2014 № 630 “Про затвердження Інструкції про організацію та проведення військово-професійної орієнтації молоді та прийому на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних закладів вищої освіти”;

формування доброчесності керівного складу Міноборони та Збройних Сил, уповноважених осіб з питань виконання антикорупційних програм (уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції) шляхом підвищення кваліфікації на вищих академічних курсах (з питань запобігання корупції) в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського за навчальною програмою міжнародної неурядової організації Transparency International і за сприянням Міноборони Великої Британії (відповідно до наказу Міноборони від 04.04.2017 № 202 “Про організацію та підвищення кваліфікації військовослужбовців, працівників ЗСУ та державних службовців Міноборони та ЗСУ” та календарного плану на 2019 рік, затвердженого першим заступником Міністра оборони України;

розробку та впровадження нового on-line антикорупційного курсу дистанційного навчання посадових осіб Міноборони та Збройних Сил (за участю Наукового центру проблем запобігання корупції в секторі безпеки і оборони НУОУ та Проектного офісу реформ при Міноборони);

підготовку фахівців з подолання корупції, впровадження ефективного і прозорого менеджменту в складових сектору безпеки і оборони в рамках Програми ВІ та із застосуванням методології Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP);

проведення Міжнародного антикорупційного тижня (форуму) на базі Національного університету оборони України імені Івана Черняховського;

впровадження гендерних аспектів антикорупційної діяльності до тематики наукових досліджень, навчальних програм, тренінгів та семінарів;

проведення заходів з нагоди Міжнародного дня боротьби з корупцією (9 грудня);

проведення перевірок передбачених Законом України “Про очищення влади”, а також спеціальних перевірок відомостей щодо осіб, які претендують на заняття посад, пов’язаних з виконанням функцій держави

(з дотриманням вимог частин 3, 4 статті 57 Закону України “Про запобігання корупції”, підпункту 9 пункту 9 Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, затвердженого постановою КМУ від 25.03.2015 № 171, в частині обов’язкового документування процесу та результатів спеціальної перевірки щодо відношення особи до військового обов’язку через військові комісаріати (територіальні центри комплектування та соціальної підтримки).

3. В роботі щодо підтримання у військових колективах обстановки нетерпимості до вчинення корупційних правопорушень, вжиття заходів щодо забезпечення незворотності покарання винних осіб вжити заходів щодо:

застосування випереджувальних заходів щодо виявлення корупції в діях посадових осіб, уповноважених на виконання функцій держави органів військового управління, військових частин, закладів, установ та держпідприємств, а також тих, що виконують завдання із забезпечення національної безпеки і оборони, стримування й відсічі російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях;

забезпечення належного контролю та обліку ресурсів, у тому числі, що отримуються як благодійна допомога від волонтерських організацій, фізичних та юридичних осіб;

забезпечення роботи моніторингової групи з фахівців аудиту стосовно перевірки порядку і практики виплат премій за знешкоджене озброєння та військову техніку противника, недопущення незаконних видатків на виплату військовослужбовцям окремих видів грошового забезпечення за участь в Операції об'єднаних сил;

недопущення випадків, пов'язаних з порушенням заборон та обмежень, передбачених Законом України "Про запобігання корупції" (щодо конфлікту інтересів, неправомірної вигоди, використання службових повноважень чи свого становища, одержання подарунків, сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, спільної роботи близьких осіб тощо);

усунення корупційних ризиків та підвищення прозорості в діяльності військових комісаріатів в ході їх реформування у територіальні центри комплектування та соціальної підтримки;

у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення, в межах своїх повноважень, вживання заходів з його припинення та негайного письмового повідомлення за належністю до Відділу з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони (територіальних груп з питань запобігання та виявлення корупції в межах адміністративно-територіальних зон відповідальності), Військової служби правопорядку у Збройних Силах та спеціально уповноваженого суб'єкту у сфері протидії корупції;

при отриманні інформації про порушення антикорупційного законодавства особами, уповноваженими на виконання функцій держави, ініціювання проведення службових розслідувань (перевірок), приймання рішень щодо усунення виявлених порушень та притягнення винних осіб до відповідальності згідно з чинним законодавством;

посилення контролю за впровадженням в діяльність органів військового управління усіх рівнів Алгоритму роботи посадових осіб Збройних Сил у разі вчинення корупційних правопорушень, пов'язаних з прийняттям пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (затверджений 05.05.2017 начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України);

забезпечення гарантій захисту осіб, які надають допомогу в запобіганні і виявленні корупції (викривачів) відповідно до Методичних рекомендацій щодо організації роботи з повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами (затверджені рішенням НАЗК від 06.07.2017 № 286).

4. В роботі щодо усунення корупційних чинників та розвитку системи державних закупівель:

реалізація заходів реформ у сфері закупівель, логістичного, речового, продовольчого, фінансового, матеріально-технічного та житлового забезпечення, управління державними підприємствами. Підтримання з цих питань взаємодії з представниками органів державної влади, Комітету реформ, Проектного офісу реформ та Громадської ради при Міноборони, провідних громадських (волонтерських) організацій у сфері протидії корупції;

усунення корупційних ризиків в роботі тендерних комітетів в Міноборони та Збройних Силах, використанні електронних закупівель за системою "ProZorro" з

метою уникнення зловживань в державних закупівлях, забезпечення максимальної прозорості (заощадженості) використання бюджетних коштів;

недопущення закупівель товарів, робіт та послуг без належного обґрунтування закупівель; за завищеними цінами у посередників, а не у виробників (у тому числі шляхом подрібнення предмету закупівель з метою уникнення проведення тендерних процедур); низької якості та без відповідних гарантій; визначення якісних характеристик предмету закупівлі під конкретного постачальника; необґрунтованого продовження термінів постачання товарів (виконання робіт та надання послуг);

проведення перевірок документації стосовно проведення процедур публічних закупівель щодо дотримання антикорупційного законодавства, виконання рішень Міністра оборони України щодо використання коштів, зміни цін за укладеними договорами;

забезпечення ефективної претензійно-позовної роботи щодо витребування (у тому числі у судовому порядку) відшкодування збитків, завданих невиконанням умов укладених договорів (контрактів, угод тощо), а також виключення випадків злочинної змови учасників процесу закупівель з комерційними структурами – постачальниками товарів, робіт та послуг з метою отримання неправомірної вигоди;

визначення критеріїв поступового переходу до публічних закупівель звичайних озброєнь та поетапного збільшення ступеня відкритості і прозорості у цій сфері діяльності.

5. З метою впровадження максимальної прозорості, ефективності та заощадливості у використанні ресурсів, розвитку системи внутрішнього, а також фінансового контролю:

здійснення моніторингу ефективності функціонування системи внутрішнього контролю та управління ризиками в Міноборони та Збройних Силах, інших підконтрольних суб'єктах та розроблення рекомендацій щодо її вдосконалення;

забезпечення пріоритетності операційних та фінансових ризиків відповідно до стратегічних цілей оборонної реформи;

реалізація завдань, визначених Програмою забезпечення і підвищення якості внутрішнього аудиту (07.02.2017 затверджена Міністром оборони України) з метою удосконалення системи внутрішнього контролю в Міноборони та Збройних Силах;

дотримання Стандартів внутрішнього контролю (введені в дію 01.01.2017), а також Методичних рекомендацій щодо застосування стандартів внутрішнього контролю в Міноборони та Збройних Силах;

утворення системи внутрішнього контролю за будівництвом, реконструкцією та капітальним ремонтом військових об'єктів;

утворення єдиної бази даних щодо контролю за використанням об'єктів оренди та своєчасного страхування (поновлення договорів страхування) орендованого нерухомого військового майна;

попередження та виключення фактів завищення показників (норм оплати праці) під час формування військовими частинами розрахунків фондів оплати праці на виплату заробітної праці працівникам;

запровадження систем автоматизованого обліку ресурсів, майна та результатів контрольних заходів;

забезпечення відкритості, прозорості та доброчесності у сфері державних закупівель шляхом поглиблення взаємодії з Агенцією НАТО з підтримки та постачання (NSPA), затвердження Календарного плану закупівель через зазначену Агенцію, використання Логістичної електронної бази даних НАТО, проведення зовнішнього аудиту всіх контрактів від одного постачальника, розроблення

Концепції зі створення Системи державного гарантування якості та Інтегрованого плану публічних закупівель;

врегулювання права лісокористування держпідприємств і установ Міноборони;

проведення інструктивно-методичних занять із суб'єктами декларування щодо заповнення Е-декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, здійснення контролю за своєчасним поданням декларацій, надання інформації до вищих органів військового управління про підсумки цієї роботи (через військові кадрові органи) в частині несвоєчасного подання (без поважних причин) декларацій (відповідно до статті 45 Закону України “Про запобігання корупції”), в тому числі з урахуванням особливостей подання декларацій військовослужбовцями та цивільним персоналом зі складу сил ООС, миротворчих контингентів тощо;

використання Методичних рекомендацій щодо перевірки факту подання суб'єктами декларування Міноборони та Збройних Сил декларацій відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій; Рекомендацій Міноборони від 22.10.2018 до чергового етапу електронного декларування з 01.01.2019 (розміщені на офіційному веб-сайті Міноборони, <http://www.mil.gov.ua/>), а також Рекомендацій НАЗК щодо заповнення Е-декларацій у системі “Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування”, в тому числі повідомлення при суттєві зміни в майновому стані; рекомендації до чергового етапу електронного декларування; рекомендації при роботі з Єдиним державним реєстром декларацій (розміщені на офіційному веб-сайті НАЗК, <https://nazk.gov.ua>).

6. В забезпеченні належних умов для повідомлень про факти порушень антикорупційного законодавства:

підтримання співпраці з особами, які добровільно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, створення умов для отримання таких повідомлень, зокрема через спеціальні телефонні “гарячі” лінії, поштові скриньки, офіційні WEB-сайти, засоби електронного зв'язку органів військового управління та військових частин;

застосування методичних рекомендацій НАЗК щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами (розміщені на офіційному веб-сайті НАЗК, <https://nazk.gov.ua/spivpracya-z-vykryvachamy-korupciyi>);

ефективне використання розроблених спільно з Центром СтратКом Україна: веб-порталу “Корупція в армії вбиває!” (<https://defence-anticor.in.ua>);

Довідково. На вказаному веб-порталі розміщено інфографічні матеріали щодо структури системи запобігання корупції у Міноборони та Збройних Силах, антикорупційна нормативно-правова база, тощо. Створена можливість повідомлення про факти корупції через спеціально розроблену форму електронного повідомлення;

комплектів плакатів, постерів на антикорупційну тематику, які необхідно розміщувати в розташуванні підрозділів в казармах, штабах, парках, полігонах, клубах військових частин, будинках офіцерів, військових комісаріатах (територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки), призовних дільницях тощо;

недопущення переслідування військовослужбовців, державних службовців та працівників Збройних Сил за повідомлення ними випадків корупції або пов'язаних з корупцією правопорушень.

7. З метою забезпечення відкритості, прозорості та забезпечення моніторингу антикорупційної політики Міноборони, сприяння участі громадськості, міжнародних організацій в її реалізації:

організація та проведення інформувань (правових інформувань) з різними категоріями військовослужбовців та цивільного персоналу, спрямованих на утвердження нульової толерантності до корупції;

продовження реалізації оновлених пріоритетів оборонного відомства в сфері протидії корупції спільно з представниками Реанімаційного пакету реформ (розпорядження КМУ від 05.10.2016 №803-р). Зокрема щодо внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, що належать до земель оборони відповідно до Етапів здійснення заходів та комунікаційної підтримки до 2020 року (затверджені 12.07.2018 заступником Міністра оборони України генерал-майором О.Шевчуком);

виконання заходів Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції (розпорядження КМУ від 23.08.2017 № 576-р (зі змінами) та річних планів з її реалізації на 2019 рік (Кабінету Міністрів України та Міноборони);

організація висвітлення у засобах масової інформації та офіційному веб-сайті Міноборони ключових інформаційних антикорупційних ініціатив, що здійснюються Збройних Силах, роз'яснення положень антикорупційного законодавства;

здійснення моніторингу повідомлень у засобах масової інформації та Інтернет-просторі про факти корупційних правопорушень, невідкладно повідомляти про це за належністю Відділ з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони;

забезпечення реалізації прав громадян на звернення до вищого командування про виявлені факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, реальний або потенційний конфлікт осіб, уповноважених на виконання функцій держави;

здійснення обліку звернень (повідомлень) громадян щодо фактів корупційних або пов'язаного з корупцією правопорушень з боку посадових осіб Міноборони та Збройних Сил та проведення моніторингу цих фактів;

підтримання тісної співпраці з громадськістю, забезпечення участі представників Громадської ради при Міноборони у сфері антикорупційної діяльності Міноборони.

В 2019 році роботу Територіальних груп з питань запобігання та виявлення корупції спрямувати на вдосконалення набутих функціональних спроможностей, здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства в діяльності підконтрольних суб'єктів, а саме органів військового управління, військових частин, військових навчальних закладів, установ, державних підприємств, які належать до сфери управління Міноборони та які дислокуються у визначених адміністративно-територіальних зонах відповідальності (*наказ МОУ від 16.02.2017 № 104, яким внесено зміни до наказу МОУ від 11.05.2016 № 245 "Про затвердження Положення про ВПЗтаВК МОУ"*).

Відділу з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони забезпечити функціональне і методичне керівництво Територіальними групами з питань запобігання та виявлення корупції, планування, організацію й належний контроль їх діяльності, а також навчання та підвищення кваліфікації персоналу.

В листопаді 2019 року під час зборових заходів здійснити аналіз та оцінку діяльності Територіальних груп з питань запобігання та виявлення корупції.

II. Найбільш уразливі сфери діяльності Міністерства оборони та Збройних Сил для корупційних правопорушень, які потребують **особливої уваги** в роботі посадових осіб усіх рівнів *(визначені на підставі проведеного аналізу та оцінки корупційних ризиків основних сфер діяльності Міноборони і Збройних Сил України й 11 квітня 2018 року затверджені Міністром оборони України):*

відсутність нормативно-правового акта з питань внутрішнього контролю в бюджетній сфері;

витрати бюджетних коштів унаслідок закупівлі товарів (робіт, послуг) за завищеними цінами;

укладення державними підприємствами (суб'єктами господарювання) Міноборони договорів щодо будівництва без погодження та участі Міноборони, придбання та розподіл службового та постійного житла;

здійснення закупівель товарів (робіт та послуг) з проведення капітального ремонту об'єктів, прийняття робіт з капітального ремонту об'єктів;

використання земельних ділянок та нерухомого майна, а також оформлення на них правовстановлюючих документів;

виконання умов договорів оренди військового нерухомого майна

використання високого рівня секретності державного оборонного замовлення з метою зловживання владою та одержання неправомірної вигоди;

прийняття (формування пропозицій щодо прийняття) кадрових рішень;

прийняття командирами (начальниками) військових частин (установ) рішень про зменшення (позбавлення) військовослужбовців щомісячної додаткової грошової винагороди, надбавки за виконання особливо важливих завдань, щомісячної премії, внаслідок чого має місце значне зменшення місячного грошового забезпечення військовослужбовців;

оцінювання результатів здобутих слухачами, курсантами знань, умінь, навичок та інших професійних якостей у ВВНЗ;

подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також повідомлень про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування, випадки правового нігілізму та безвідповідальності в цих питаннях.

III. Основні форми (види) корупційних діянь, визначені законодавством України:

зловживання повноваженнями, становищем, перевищення повноважень та інші посадові злочини, що вчинюються для задоволення корисливих чи інших особистих інтересів або інтересів інших осіб;

одержання неправомірної вигоди;

незаконне збагачення;

зловживання впливом;

розкрадання державного, колективного або приватного майна з використанням посадового становища;

порушення обмежень щодо заняття підприємницькою діяльністю та вимог щодо сумісництва;

незаконне сприяння фізичним і юридичним особам у здійсненні ними підприємницької та іншої діяльності з метою незаконного одержання за це матеріальних або інших благ, пільг та інших переваг;

неправомірне втручання в діяльність державних органів, підприємств, організацій;

порушення вимог фінансового контролю;

невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції;

незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень.

Корупційні діяння можуть вчинятися й в інших формах, у тому числі в таких, що потребують додаткового визначення законодавством.

IV. З метою досягнення високої ефективності роботи з питань запобігання і виявлення корупції **здійснити перспективне та поточне планування заходів щодо дотримання вимог законодавства України з питань запобігання і протидії корупції** в загальній системі планування Збройних Сил (відповідно до Організаційно-методичних вказівок щодо організації морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил) у Збройних Силах України на 2019 рік з урахуванням специфіки діяльності):

в структурних підрозділах апарату Міністерства оборони в розділі “Профілактика правопорушень. Робота щодо дотримання вимог законодавства України з питань запобігання і протидії корупції” плану морально-психологічного забезпечення (відповідно до Організаційно-методичних вказівок щодо реалізації державної гуманітарної та соціальної політики у Збройних Силах України в 2019 році);

в структурних підрозділах Генерального штабу ЗС України, у видах Збройних Сил, командуваннях Десантно-штурмових військ Збройних Сил, Сил спеціальних операцій Збройних Сил, Об'єднаному оперативному штабі Збройних Сил, командуванні Об'єднаних оперативних сил Збройних Сил, оперативних командуваннях, Озброєнні Збройних Сил, Тилу Збройних Сил, Головному управлінні оперативного забезпечення Збройних Сил, Державній спеціальній службі транспорту, командуванні логістики Збройних Сил, повітряних командуваннях, військових закладах вищої освіти та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, Київському міському та обласних військових комісаріатах (територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки), бригадах, полках (окремих батальйонах) та їм рівних військових частинах, закладах, установах та організаціях в розділі “Підтримання морально-психологічного стану та військової дисципліни особового складу” плану морально-психологічного забезпечення на навчальний рік та на місяць;

в батальйонах (дивізіонах, ескадрильях), ротах (батареях) та їм рівних підрозділах в розділі “Підтримання морально-психологічного стану та військової дисципліни особового складу” плану морально-психологічного забезпечення.

Вивчення і роз'яснення законодавчих та нормативно-правових актів у сфері запобігання корупції здійснювати в системі занять з національно-патріотичної підготовки та правового виховання офіцерського, сержантського складу та працівників Збройних Сил, а також під час щотижневих заходів з доведення керівних документів.

Використовувати при цьому наступні навчальні форми та методи: службові наради, заняття, лекції, семінари, бесіди, правові тренінги, правові інформування (інформування).

Планування роботи щодо запобігання та виявлення корупції на 2019 рік завершити у терміни, які визначені для органів військового управління.

Забезпечити проведення планових та позапланових перевірок з організації роботи щодо запобігання та виявлення корупції, додержання вимог антикорупційного законодавства, запобігання конфлікту інтересів у Міноборони та Збройних Силах, інших об'єктах проведення контрольних заходів.

Організаційно-методичні вказівки щодо реалізації державної антикорупційної політики в діяльності Міністерства оборони України та Збройних Сил України в 2018 році вважати такими, що втратили чинність.

Начальник Відділу з питань запобігання та виявлення корупції
Міністерства оборони України
полковник юстиції

В.ПРИЙМАК